

**Quickscan flora en fauna
Project Landgoed Haarboer
te Wierden**

Opdrachtgever
Erven drs J. ten Cate
Soestdijkseweg 184
3721 AH Bilthoven

Hamabest BV
Postbus 676
7400 AR Deventer
Rostockstraat 12 A

T. 0570 – 63 81 81
F. 0570 – 60 82 72

info@hamabest.nl
www.hamabest.nl

Rapport
R11.198-JMW-F01
6 juni 2011
31 pagina's

Auteur:
J.M. de Wever

Projectleider:
J.M. de Wever

Autorisatie:

Quickscan
flora en fauna

Project Landgoed
Haarboer te Wierden

Projectgegevens

Locatiegegevens

Gebruik	: Agrarisch (voormalig)/ wonen
Toekomstig gebruik	: Wonen
Plaats	: Wierden
Voorgenomen activiteit	: Sloop/ verbouwen opstellen, realisatie woningen en bijgebouwen

Veldbezoek

Datum veldinspectie	: 17 mei 2011
Adviseur Hamabest	: De heer J.M. de Wever

Samenvatting

In opdracht van Erven drs J. ten Cate BV heeft Hamabest BV op drie locaties aan de Ypeloweg te Wierden, op het Landgoed Haarboer, een quickscan uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en overige vigerende natuurwetgeving.

De aanleiding voor het uitvoeren van onderhavige quickscan is de gewenste bouw van diverse woningen en bijgebouwen op de drie verschillende locaties. In het kader van de rood-voor-rood regeling dienen diverse opstallen op de locaties te worden geamoveerd.

Het landgoed is gelegen ten zuiden van Wierden en bestaat onder andere uit boscomplexen, boerderijen en agrarische opstallen en percelen.

Onderhavige quickscan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een veldbezoek. Dit veldbezoek heeft op 17 mei 2011 plaatsgevonden.

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingreep in het plangebied procedurele gevolgen zijn in de zin van een ontheffingaanvraag ex. artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet en overige vigerende wetgeving.

EHS

Het landgoed is niet gelegen in of nabij een Natura2000gebied.

De voorgenomen activiteiten zullen geen significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden (kernkwaliteiten) van de nabij gelegen EHS.

Vogels

Alle locaties

De opstallen en de vegetatie binnen de plangebieden zijn geschikt als broedlocatie voor diverse vogelsoorten.

- De rooi- en sloopwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden (hoofdstuk 6; vogels/ alle locaties).

Ypeloweg 18

- Er dient een nader onderzoek naar uilen plaats te vinden om vast te stellen of de te renoveren boerderij en de te verbouwen kapschuur een significante rol spelen in het bestaan van uilen (hoofdstuk 6; vogels/ Ypeloweg 18).
- Dit onderzoek kan gelijktijdig met het nader onderzoek naar vleermuizen (zie volgende pagina) worden uitgevoerd.

VleermuizenYpeloweg 18

Enkele van de te slopen opstallen zijn in potentie geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen.

- Er dient een nader onderzoek plaats te vinden om vast te stellen of vleermuizen daadwerkelijk gebruik maken van de opstallen en welke functie de opstallen vervullen (hoofdstuk 6; zoogdieren/ Ypeloweg 18).
- Het nader onderzoek dient volgens het 'Vleermuizenprotocol maart 2010' te worden uitgevoerd.
- Dit onderzoek kan gelijktijdig met het nader onderzoek naar uilen worden uitgevoerd.

Flora- en faunawetAlle Loacties

Er zijn geen overige (strikt) beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen het plangebied en deze worden ook niet verwacht.

Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie geen procedurele gevolgen zijn betreft de overige soorten.

Ten aanzien van de ingrepen is nog een algemeen geldende voorwaarde vanuit de Flora- en faunawet van toepassing:

Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood.

Advies rooi- en sloopwerkzaamheden

Door het verwijderen van de vegetatie en de sloopwerkzaamheden in de maanden (half) september t/m oktober of in februari/ maart (begin) uit te voeren worden veel diersoorten (kleine grondgebonden zoogdieren, vogels en amfibieën) ontzien in kritische periodes, zoals de kraam-, broed en overwinteringsperiode.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	7
1.1	Aanleiding.....	7
1.2	Doelstelling.....	7
1.3	Volledigheid onderzoek.....	7
2	Wettelijk kader.....	8
2.1	Gebiedsbescherming.....	8
2.1.1	Natuurbeschermingswet 1998	8
2.1.2	Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998	9
2.1.3	EHS.....	9
2.2	Soortbescherming	9
2.2.1	Flora- en faunawet	10
2.2.2	Uitvoering Flora- en faunawet.....	10
3	Onderzoeksopzet	12
3.1	Deskresearch.....	12
3.2	Veldbezoek.....	12
4	Situatiebeschrijving	13
4.1	Huidige situatie	13
4.2	Gewenste toekomstige situatie	15
5	Bevindingen onderzoek.....	18
5.1	Bevindingen deskresearch	18
5.2	Bevindingen veldonderzoek.....	19
6	Effectenbeoordeling.....	22
7	Conclusie en kort advies.....	25
7.1	Conclusie	25
7.2	Advies.....	26

Bijlagen:

- 1 Vogelvide;
- 2 Literatuurlijst.

1 Inleiding

In opdracht van Erven drs J. ten Cate BV heeft Hamabest BV op drie locaties aan de Ypeloweg te Wierden, op het Landgoed Haarboer, een quickscan uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en overige vigerende natuurwetgeving.

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van onderhavige quickscan is de gewenste bouw van diverse woningen en bijgebouwen op de drie verschillende locaties. In het kader van de rood-voor-rood regeling dienen diverse opstallen op de locaties te worden geamoveerd.

De hierboven beschreven activiteiten kunnen negatieve gevolgen hebben voor aanwezige flora- en faunasoorten op de locatie.

In verband met het inwerktreding van de Flora- en Faunawet op 1 april 2002 en de vigerende regelgeving in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is het noodzakelijk om voorafgaande aan bouw- en/ of sloopectiviteiten te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

1.2 Doelstelling

Het doel van onderhavige quickscan is inzicht geven of de voorgenomen activiteiten een overtreding van de vigerende natuurwetgeving tot gevolg hebben.

Om dit inzicht te verkrijgen worden de volgende vragen beantwoord;

- zijn er binnen de plangebieden beschermde dier- en plantsoorten aangetroffen en/of worden deze verwacht?
- wat zijn de gevolgen en dienen er (mitigerende of compenserende) maatregelen genomen te worden?
- dient er nader onderzoek uitgevoerd te worden?
- liggen er beschermde natuurgebieden, zoals de EHS of Natura2000-gebieden in de directe omgeving?
- hebben de voorgenomen activiteiten een (significant) negatief effect op deze soorten of gebieden?

1.3 Volledigheid onderzoek

Een quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de aan- of afwezigheid van soorten. Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek. Aan de hand expert-judgment en bekende ecologische principes zal een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten.

Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

2 Wettelijk kader

Hieronder wordt in het kort het wettelijke kader en de toepassing op ruimtelijke ingrepen beschreven.

De bescherming van natuur in Nederland vindt plaats door Europese en nationale wetgeving. De Europese wet- en regelgeving uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is opgenomen in de nationale Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

De Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn kennen beide een *gebiedbeschermings*- en een *soortenbescherming* component. De gebiedbescherming van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Het aspect soortenbescherming is in de Flora- en faunawet opgenomen. De soort- en gebiedbescherming staan geheel los van elkaar en hebben ieder hun eigen werking.

2.1 Gebiedsbescherming

Het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden in Nederland is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is. Hieronder zijn beknopt de doelstellingen van deze wetgeving en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) beschreven.

2.1.1 Natuurbeschermingswet 1998

Natuurgebieden en andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ), de zogenaamde Natura2000 gebieden. Natura2000 is een wijd Europees ecologisch netwerk van beschermde gebieden dat bestaat uit:

- Speciale Beschermingszones (SBZ-V) van de Vogelrichtlijn
- Speciale Beschermingszones (SBZ-H) van de Habitatrichtlijn

In het kader hieronder worden voor de Natura2000 gebieden de algemene Nederlandse instandhoudingdoelstellingen weergegeven, zoals opgesteld door het ministerie van LNV.

Instandhoudingdoelen Natuurbeschermingswet 1998

Behoud van de bijdrage van het Natura2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

2.1.2 Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998

Handelingen binnen beschermde gebieden die de wezenlijke kenmerken van het gebied aantasten, zijn in principe verboden en worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Bij ruimtelijke ingrepen in de nabije omgeving van de beschermde gebieden, moet worden bepaald in hoeverre de externe werking van de ingreep een effect heeft op het beschermde gebied. Betreft het een Natura2000 gebied zal een vergunningsaanvraag op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 moeten worden aangevraagd.

2.1.3 EHS

Vaak vallen de Natura2000 gebieden samen met de zogenaamde Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Deze EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

2.2 Soortbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. Hieronder zijn beknopt de doelstellingen van deze wetgeving beschreven.

2.2.1 Flora- en faunawet

Het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten is in de Flora- en faunawet geregeld. Deze wet hanteert daarbij het 'nee, tenzij principe'. Dit betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet	
<u>Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:</u>	
Artikel 8:	Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van Planten.
<u>Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:</u>	
Artikel 9:	Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met bovenstaande doelen opsporen van dieren.
Artikel 10:	Het opzettelijk verontrusten van dieren.
Artikel 11:	Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen, verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren.

2.2.2 Uitvoering Flora- en faunawet

Bij ruimtelijke ingrepen is soortbescherming van toepassing op de huidige aanwezige soorten in het plangebied of in de directe omgeving.

Indien zogenaamde 'strikt' beschermde soorten voorkomen is bescherming in het kader van de Habitatrichtlijn en/of Flora- en faunawet van toepassing. Aan de hand van de quickscan of een nader onderzoek kan een ontheffing (positieve afwijzing) worden aangevraagd. Het kan echter ook zo zijn dat een aanvullend project- en compensatieplan noodzakelijk is, om de effecten van de ingreep in detail te beschrijven en mitigerende en compenserende maatregelen uit te werken. Indien het zogenaamde 'niet strikt' beschermde soorten betreft, is bescherming in het kader van de Flora- en faunawet van toepassing. Voor enkele "niet strikt" beschermde soorten is een algemene vrijstelling van toepassing.

In het geval van ruimtelijke ingrepen zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen (zoals vermeld op de voorgaande pagina) alleen mogelijk onder strikte voorwaarden.

Hiertoe zal een ontheffing ex artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (ontheffing voor ruimtelijke ingreep) moeten worden aangevraagd.

Bij het beoordelen van aanvragen voor een ontheffing ex art. 75 van de Flora- en faunawet wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten. Deze drie categorieën worden hieronder verklaard. Aanvullend is de status van de Rode Lijst soorten vermeld.

Categorie 1; strikt beschermde soorten

Inheemse vogels alsmede planten- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (ct. art. 75).

Voor planten- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten kan alleen ontheffing worden verleend indien geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, en wanneer sprake is van een dwingende reden van openbaar belang (dit zijn: volksgezondheid, veiligheid, milieu en dwingende redenen van sociaal economische aard). Tevens mag geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Een compensatieplan kan daarom vereist zijn. Alleen voor inheemse vogels geldt dat dwingende redenen van groot openbaar belang geen reden zijn voor het verlenen van een ontheffing. De Vogelrichtlijn staat dat niet toe.

Categorie 2; minder algemeen voorkomende soorten

Onder categorie 2 vallen minder algemene soorten die niet onder punt 1 zijn genoemd.

Vooral beschermde soorten die vermeld zijn op de verschillende Rode Lijsten (en dus op een of andere manier 'gevoelig', 'kwetsbaar' of 'bedreigd' zijn) vallen onder deze groep.

Ontheffing kan worden verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Er dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen genomen te worden.

Categorie 3; algemeen voorkomende soorten

Soorten uit de categorieën 1 en 2 gelden samen als zogenaamde 'strikt' beschermde soorten, soorten uit categorie 3 gelden als 'niet strikt' beschermde soorten.

Voor soorten uit categorie 3 kan zonder verdere toetsing aan de hand van de bovenstaande criteria ontheffing worden verleend voor verjagen, verontrusten, verstoren en onopzettelijk doden, indien er sprake is van bestendig beheer en onderhoud, bestendig behoud of ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Er zal moeten worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Rode Lijst soorten

Rode Lijst soorten zijn soorten die zijn opgenomen op officiële, door het parlement bekrachtigde en in de Staatscourant gepubliceerde, lijsten van soorten die gevoelig of kwetsbaar zijn of zelfs direct in hun voortbestaan bedreigd worden. De bedreigde dier- en plantensoorten op de Rode Lijsten hebben geen juridische status, tenzij ze ook in de Flora- en faunawet zijn opgenomen.

3 Onderzoeksopzet

In onderhavige quickscan zijn de locaties gescreend op de aanwezigheid van (strikt) beschermde plant- en diersoorten. Er is gestart met een deskresearch en vervolgens zijn de locaties bezocht.

3.1 Deskresearch

Alvorens de locaties zijn bezocht, zijn diverse (digitale) verspreidingsatlassen (onder andere telmee.nl, waarneming.nl en zoogdierenatlas.nl) geraadpleegd. De waarnemingen zijn gedaan tussen 2001 en 2011. Hierdoor is er een indicatief beeld verkregen of er (strikt) beschermde soorten voorkomen in of nabij de plangebieden. Deze atlasgegevens zijn afkomstig van de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO).

3.2 Veldbezoek

De plangebieden zijn overdag op 17 mei 2011 bezocht, een regenachtige dag met een temperatuur van rond de 17°C.

Tijdens het veldonderzoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, graafsporen, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

4 Situatiebeschrijving

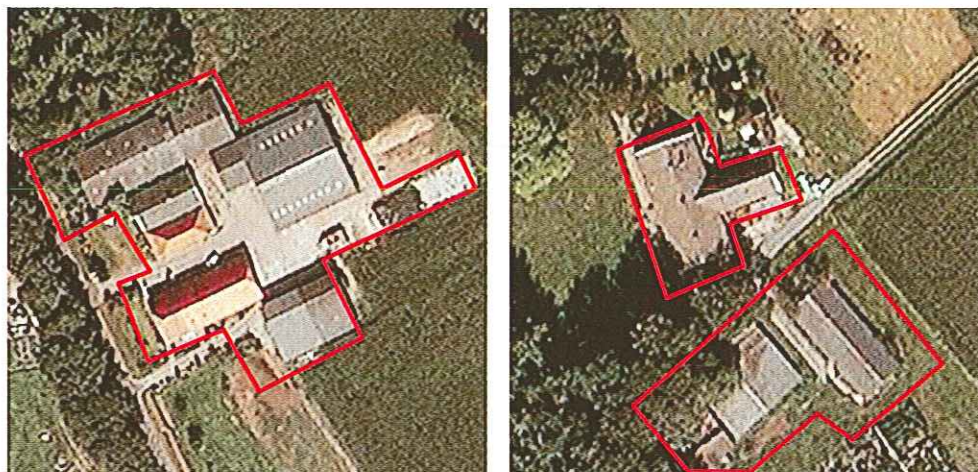
In dit hoofdstuk zijn de onderzoekslocaties en de voorgenomen activiteiten beschreven. Op onderstaande afbeeldingen zijn de plangebieden weergegeven waarbinnen de activiteiten daadwerkelijk plaatsvinden. Tijdens het veldbezoek is ook de directe omgeving van deze onderzoeksgebieden bekeken.

Onderhavig project omvat drie onderzoekslocaties, namelijk de Ypeloweg 18, Ypeloweg 20 en een vakantiehuis ten noorden van Ypeloweg 20.

4.1 Huidige situatie

Het onderzoeksgebieden zijn gelegen aan de Ypeloseweg te Wierden en zijn onderdeel van het Landgoed Haarboer.

Het landgoed is gelegen ten zuiden van Wierden en bestaat onder andere uit boscomplexen, boerderijen en agrarische opstallen en percelen en essen. In het rapport 'Landgoed Haarboer Rood voor rood uitvoeringsplan, ing G.J.Liet, januari 2011' wordt een uitgebreidere beschrijving gegeven van de opstallen en de voorgenomen plannen.

Afbeelding 1 en 2: Situering plangebied Ypeloweg 18 en 20 (Google maps).

Afbeelding 3 en 4: Situering plangebied vakantiehuis en overzicht locaties (Google maps).

Ypeloseweg 18

De te slopen ligboxenstal is deels in gebruik (opstal 1, afbeelding 5) en heeft evenals opstal 2 een spouwmuur. Enkele van de opstallen verkeren in een slechte staat. De boerderij wordt bewoond. De te verbouwen kapschuur met veestalling wordt onder andere gebruikt als opslagplaats.

Foto's: Indrukken van de te slopen varkensstallen en de te verbouwen kapschuur.

Foto's: Overige indrukken, waaronder de varkens- en koeienstal en de te renoveren/verbouwen boerderij (midden).

Ypeloseweg 20

De boerderij 'De Haar' wordt op dit moment bewoond. De te slopen opstallen zijn ontsierend en in slechte bouwkundige staat en worden gebruikt als opslagplaats en wagenschuur.

Foto's: Indruk te slopen opstallen.

Foto's: Overige indrukken, waaronder de varkensstal en de te renoveren/verbouwen boerderij (midden).

Vakantiehuis

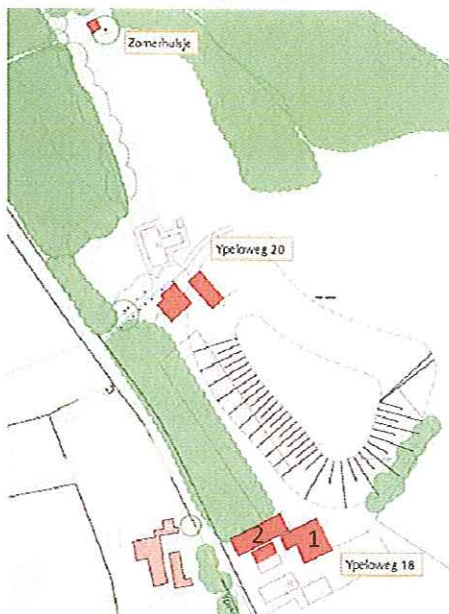
Het vakantiehuis is gelegen aan de rand van het bos en is enkelwandig en opgetrokken uit hout.

Foto's: Indruk te slopen vakantiehuis en locatie toekomstige ontsluitingsweg.

4.2 Gewenste toekomstige situatie

De initiatiefnemer is voornemens de bestaande boerderijen op het landgoed Haarhuis harmonisch in te passen. In het kader van de rood-voor-rood regeling zullen diverse opstallen worden gesloopt.

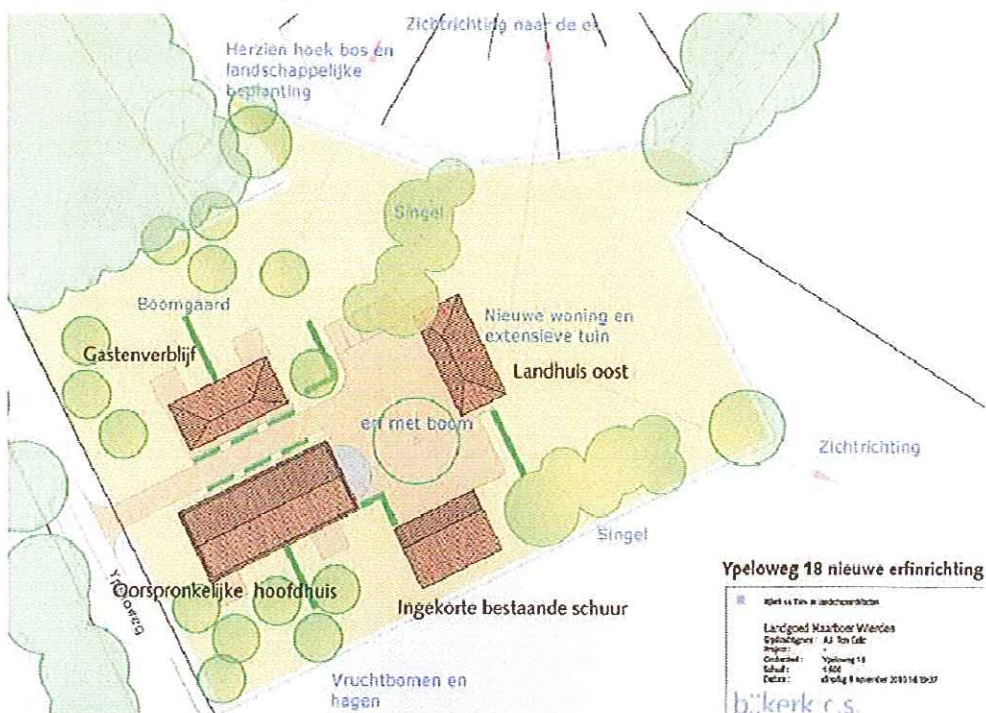
Afbeelding 5: Overzicht van de te slopen opstallen (rood)(bron: Bijkerk cs).

De niet te slopen opstallen zullen een nieuwe functie krijgen en worden aangepast. De plangebieden zullen landschappelijk worden ingepast. Hieronder zal per locatie de gewenste toekomstige situatie worden beschreven.

Een uitgebreidere beschrijving van de voorgenomen activiteiten is terug te vinden in het onderzoeksrapport 'Inpassing woningen op Landgoed Haarboer te Wierden, Bijkerk cs, 17 mei 2011' en in het rapport 'Landgoed Haarboer Rood voor rood uitvoeringsplan, ing. G.J. Liet, januari 2011'.

Ypeloweg 18

Er zal een nieuwe woning (landhuis oost) worden gerealiseerd binnen het (te vervallen) agrarische bouwperceel, ter plaatse van de te slopen ligboxenstal. Tevens zal ten noorden van de boerderij een gastenverblijf worden gerealiseerd. De bestaande kapschuur zal gaan dienen als wagenloods voor de (toekomstige) bewoners. De boerderij zal worden gehandhaafd, maar wordt gesplitst in twee woningen. Verder zal het perceel landschappelijk worden ingepast. Onderstaande afbeelding geeft dit weer.

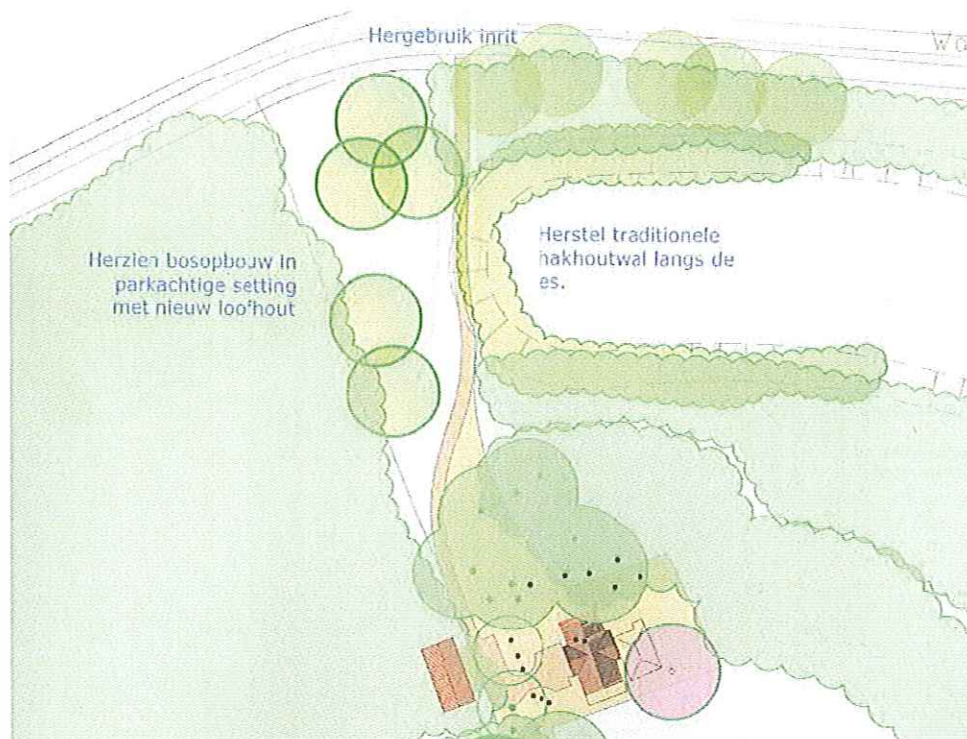
Afbeelding 6: Toekomstige gewenste situatie Ypeloweg 18 (bron: Bijkerk cs).

Ypeloweg 20 en vakantiehuis

De boerderij 'De Haar' zal worden gesplitst in twee woningen. Omdat de boerderij in matige staat van onderhoud verkeerd zal er een renovatie plaats vinden van onder andere het dak, gevels en kozijnen. De aanwezige overige opstallen zullen worden gesloopt. Er zullen op dit perceel geen woningen/ opstallen worden teruggebouwd. De woning zal worden teruggebouwd ten noorden van de boerderij, ter plaatse van het vakantiehuis. Dit huis zal worden gesloopt ten behoeve van de nieuwbouw (landhuis west). Ten westen van de nieuw te bouwen woning zal een bijgebouw (garage/ berging) worden gerealiseerd. Er zal een deels nieuwe, eenvoudige ontsluitingsweg naar het noorden worden aangelegd, waarbij het tracé zorgvuldig om bestaande bomen wordt gelegd.

Er zullen tevens landschappelijke aanpassingen worden verricht.

In de afbeelding op de volgende pagina wordt de nieuwe situatie weergegeven rondom het vakantiehuis.

Afbeelding 7: Toekomstige gewenste situatie vakantiehuis (bron: Bijkerk CS).

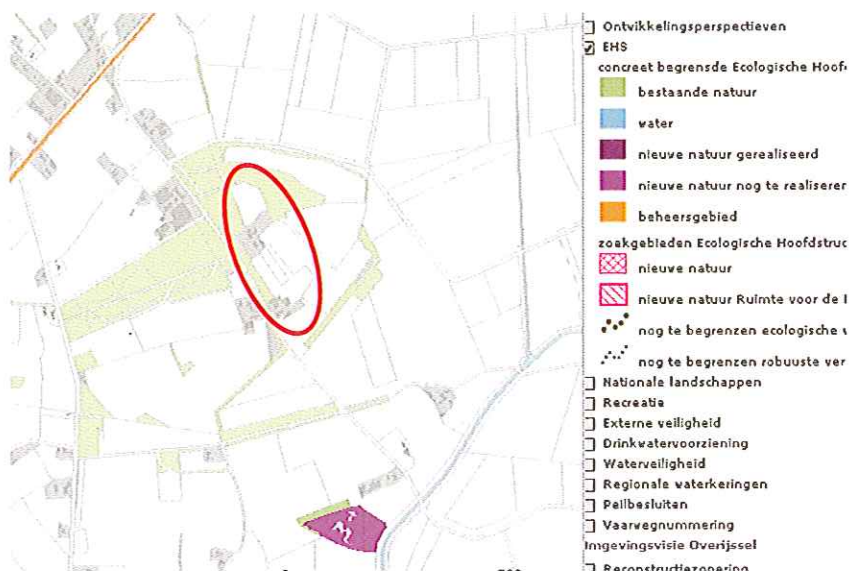
5 Bevindingen onderzoek

Hieronder worden de bevindingen van de quickscan besproken, allereerst de bevindingen van de deskresearch en vervolgens de bevindingen van het veldonderzoek.

5.1 Bevindingen deskresearch

Natura2000 en EHS

Het landgoed is niet gelegen in of nabij een Natura2000gebied (> 1000m). Op circa 550 meter ligt de EHS dat bestaat uit nieuw gerealiseerde natuur.

Afbeelding 8: Ligging plangebied t.o.v. de EHS (bron: gisopenbaar.overijssel.nl, geraadpleegd op 30 mei 2011).

Volgens de natuurbeleidskaart van de provincie Overijssel heeft het landgoed geen specifieke waarde, zoals weidevogelgebied e.d.

Verspreidingsatlassen

De (digitale) verspreidingsatlassen zijn geraadpleegd om te kijken of er tussen 2001 en 2011, binnen de kilometerhokken waarbinnen het plangebied is gelegen, (strikt) beschermde soorten zijn waargenomen. Er is alleen gekeken naar relevante, beschermde soorten, waarvan verwacht kan worden (op basis van ecologische begrippen, geografische aspecten en kenmerken van het plangebied) dat ze voor kunnen komen binnen het plangebied.

Er zijn binnen het kilometerhok geen waarnemingen vermeld van (strikt) beschermde soorten. Binnen een afstand van twee kilometerhokken zijn wel diverse (strikt) beschermde zoogdieren waargenomen, zoals de gebouwenbewonende gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en de laatvlieger. Strikt beschermde

muizensoorten en soorten als de steenmarter, eekhoorn en de das worden niet vermeld binnen deze afstand. Uilensoorten als de kerk- en steenuil zijn in aangrenzende kilometerhokken waargenomen. De huismus wordt ook vermeld in aangrenzende kilometerhokken, de gierzwaluw echter niet.

5.2 Bevindingen veldonderzoek

Hieronder zijn de bevindingen van het veldonderzoek voor de relevante soortgroepen opgenomen.

Flora

Alle locaties

Tijdens het veldbezoek zijn er in het plangebied geen vaatplanten aangetroffen welke beschermd zijn. Veel planten zijn door de bewoners aangeplant (tuin) en betreffen cultivars. Daarnaast is een groot deel van het plangebied verhard en bebouwd. Voorkomende soorten zijn laurier, conifeer, buxus, eik, berk, rode beuk, vlier, rododendron, brem, maar ook vingerhoedkruid, brandnetel, margriet, wilde viool, mansoor, paardenbloem, herderstasje, wijfjesvaren en veel overige algemeen voorkomende soorten die te verwachten zijn op akkerranden, braakliggende stukken grond en bos(randen).

Vogels

Ypeloweg 18

Tijdens het veldbezoek zijn diverse vogelsoorten in en rondom het plangebied waargenomen, zoals de huismus, merel, boerenzwaluw, gierzwaluw, houtduif, vink, witte kwikstaart en de koolmees. In de te slopen ligboxenstal wordt gebroed door de boerenzwaluw en vermoedelijk de huismus, achter de aanwezige isolatiepanelen. Tevens zijn er in de windveren van de varkensstal broedende, in en uitvliegende huismussen waargenomen. Verder zijn oude nesten of resten van nesten aangetroffen in bijna alle onderzochte opstallen, met name van de merel en de winterkoning. De zolder van de te handhaven boerderij is tevens onderzocht op de aanwezigheid van vogels. Het dak is niet geïsoleerd en bestaat uit panlatten en dakpannen. De witte kwikstaart en de huismus waren veelvuldig op dit dak aanwezig. Er zijn echter geen broedgevallen van deze soorten aangetroffen in deze opstal. Wel zijn er enkele (5) braakballen van (vermoedelijk) een kerkuil aangetroffen op de zolder. De raampjes van de zolder zijn deels kapot waardoor de uil naar binnen kan. Veel verse mestsporen of braakballen waren echter niet aanwezig ten tijde van het veldonderzoek. In de kapschuur is eveneens een braakbal aangetroffen. Door de vele aanwezige spullen en de slechte begaanbaarheid van de opstal is het mogelijk dat niet alle aanwezige sporen zijn waargenomen. De dochter van de bewoners heeft een keer een "bruinige uil" waargenomen op de zolder. Door de huidige dakconstructie kan de gierzwaluw niet broeden onder de dakpannen. De groene elementen in de tuin, waaronder de coniferen en klimop, zijn erg geschikt als broedplaats voor diverse vogels.

Ypeloweg 20

Op deze locatie zijn voornamelijk de witte kwikstaart, merel, vink, spreeuw en de boerenzwaluw waargenomen. De gierzwaluw was hoog in de lucht aanwezig. De boerenzwaluw is in de deel van de boerderij broedend waargenomen. Het dak van de zolder is gelijkend die van nummer 18, waardoor ook hier de gierzwaluw niet kan broeden. Op de slecht begaanbare zolder (verrotte planken) zijn geen sporen van een uil waargenomen. Tevens waren er geen andere broedende vogels aanwezig. In de te slopen opstallen is een deel van een braakbal aangetroffen. Van welke soort uil is niet duidelijk. De opstallen staan vol met oude spullen waardoor het mogelijk is dat er braakballen over het hoofd zijn gezien. Er zijn echter geen verse mestsporen aanwezig waaruit blijkt dat een uil de opstallen veelvuldig gebruikt. In de opstallen zijn wel jonge merels aangetroffen en oude nesten van een houtduif en diverse merels en winterkoninkjes. Ook in de beplanting tegen en direct naast de stallen kunnen broedende vogels voorkomen. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

Vakantiehuis

Er zijn geen broedende of nestelende vogels waargenomen in het vakantiehuis. De omliggende bomen (met name eiken en een rode beuk) zijn onderzocht op nesten en hollen. Deze zijn niet aangetroffen. Tevens zijn de bomen die rond de te realiseren ontsluitingsweg staan zijn onderzocht. Ook in deze bomen zijn geen nesten of hollen waargenomen. In de dichtere begroeiing waar het bijgebouw zal komen kunnen algemene vogelsoorten broeden. In potentie is de opstal een geschikte broedlocatie voor algemeen voorkomende soorten.

Zoogdieren

Ypeloweg 18

In onder andere spouwmuren, gevelbetimmering, windveren en onder dakpannen kunnen gebouwbewonende vleermuizen voorkomen. De te slopen opstallen 1 en 2 (afbeelding 5) hebben toegankelijke spouwmuren en zijn daarmee potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen, zoals de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger.

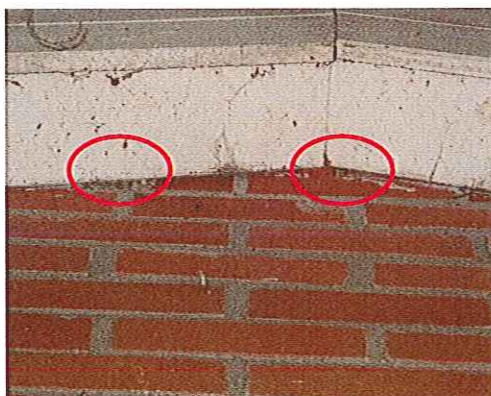

Foto: potentiële openingen voor verblijfplaats vleermuis.

De zolder van de boerderij is goed onderzocht op sporen van de gewone grootoorvleermuis, zoals afgebeten (dag)vlindervleugels en mest. Er zijn geen exemplaren of sporen aangetroffen.

Er worden geen bomen gekapt die geschikt zijn om als verblijfplaats te dienen voor vleermuizen. Tevens worden er geen groenstructuren gekapt die een significant onderdeel kunnen uitmaken van een foerage- of migratieroute van vleermuizen. Vleermuizen zullen in het plangebied al foeragerend waargenomen kunnen worden. Op zolder van de boerderij en in de te slopen opstallen zijn geen sporen van een steenmarter aangetroffen. Zeer waarschijnlijk foerageert deze soort wel binnen of nabij het plangebied.

Verder zijn er sporen aanwezig van algemeen voorkomende muizensoorten en konijnen. Vaste verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten worden niet verwacht binnen de plangebieden. Ook de eekhoorn kan in de bosschages voorkomen.

Ypeloweg 20

De te slopen opstallen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. De zolder van 'De Haar' is goed onderzocht op sporen van de gewone grootoorvleermuis, zoals afgebeten (dag)vlindervleugels en mest. Er zijn geen exemplaren of sporen aangetroffen.

Er zijn geen bomen aanwezig die geschikt zijn om als verblijfplaats te dienen voor vleermuizen. Tevens worden er geen groenstructuren gekapt die een significant onderdeel kunnen uitmaken van een vlieg- of migratieroute van vleermuizen. Vleermuizen zullen in het plangebied al foeragerend waargenomen kunnen worden. Op zolder en in de opstallen zijn geen sporen van een steenmarter aangetroffen. Algemeen voorkomende muizensoorten en ratten zijn te verwachten binnen het plangebied, evenals de eekhoorn.

Vakantiehuis

Het vakantiehuisje is opgetrokken uit hout en is enkelwandig. Er zijn wel openingen naar (ruime) holtes aanwezig, maar deze waren in zijn geheel bedekt met spinnenrag. Dit is een indicatie dat vleermuizen geen gebruik maken van deze holtes.

De dikkere bomen die in en rondom het plangebied staan zijn onderzocht op holtes, spleten of loszittend schors waarin of achter vleermuizen kunnen verblijven. Deze verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Ook zijn er geen nesten van de eekhoorn aangetroffen. De woning is van binnen en buiten onderzocht op sporen die kunnen duiden op de aanwezigheid van een steenmarter. Er zijn echter geen sporen van deze soort aangetroffen.

Vleermuizen zullen foeragerend voorkomen, evenals veel grondgebonden zoogdieren.

6 Effectenbeoordeling

Hieronder zijn de effecten van de voorgenomen ingrepen op de aanwezige flora en fauna in de plangebieden getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving.

In dit hoofdstuk zal worden besproken of de voorgenomen activiteiten negatieve invloed kunnen hebben op eventueel beschermde gebieden.

Tevens wordt in het kader van de Flora- en faunawet nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de ingrepen worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dat dieren opzettelijk worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang treft dat bij het wegvallen van deze functie ook vaste rust en verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren.

Natura2000 en EHS

Het landgoed is niet gelegen nabij een Natura2000gebied, wel nabij de EHS.

De aard van de voorgenomen activiteiten en de toekomstige situatie én de afstand tot de EHS maakt dat de externe werking geen significant negatief effect heeft op dit gebied. De wezenlijke kenmerken en waarden (kernkwaliteiten) van de EHS zullen derhalve geenszins worden aangetast door de voorgenomen activiteiten.

Flora

Alle locaties

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Het plangebied is voor een groot deel verhard of bebouwd en de aanwezige flora zijn voor een deel cultivars en voor het overige deel algemeen voorkomende soorten. Er zullen geen oude, waardevolle bomen worden gekapt, zoals de aanwezige rode beuk. Deze doelsoort zal daarom ook geen negatief effect ondervinden in het kader van de voorgenomen.

Vogels

Alle locaties

De opstallen en aanwezige vegetatie op de drie locaties werden ten tijde van het veldbezoek gebruikt door diverse vogelsoorten om te broeden of zijn in potentie geschikte broedplaatsen. Alle broedende vogels zijn beschermd. De sloop van de opstallen en het verwijderen van de vegetatie dienen derhalve buiten deze periode plaats te vinden. Het is van belang om te weten dat de Flora- en faunawet geen standaardperiode voor het broedseizoen hanteert. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Als richtdatum kan echter 15 maart tot 15 juli worden aangehouden. Soorten als de boerenzwaluw kunnen echter broeden tot en met september.

Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plant technisch niet mogelijk zijn, dient er voorafgaande aan de sloop een inventarisatie naar broedende vogels plaats te vinden.

Ypeloweg 18

Het nest van de huismus is jaarrond beschermd. Er zijn maar enkele broedende huismussen waargenomen tijdens het veldbezoek. Om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen dienen de broedlocaties die door de sloop verloren gaan in de nieuwe situatie te worden gecompenseerd. Dit kan door in de directe omgeving meerdere nestkasten (minimaal 10) op te hangen, voor de sloop van de opstallen én door in de nieuwbouw (landhuis oost en gastenverblijf) of de te renoveren boerderij zogenaamde vogelvides toe te passen. Meer uitleg over de vogelvide is te vinden in bijlage 1. De huismus is een koloniebroeder. Derhalve dienen er meerdere nestkasten/ vogelvides te worden toegepast.

Het nest van de boerenwaluw is niet jaarrond beschermd en mag na het broedseizoen worden verwijderd. Het is echter wel een soort waar het slecht mee gaat en derhalve op de Rode Lijst (gevoelig) staat. Tijdens de omgevingscheck is gebleken dat er diverse agrarische opstallen en een manege in de nabijheid zijn waar de boerenwaluw alternatieve broedlocaties kan vinden. Tevens zal de nieuwe situatie minder geschikt zijn voor de boerenwaluw door onder andere het verdwijnen van vee.

Er zijn sporen aangetroffen van een uilensoort in de boerderij en de kapschuur. Deze waren echter niet vers en beperkt in hoeveelheid. Wel is er in de afgelopen jaren een keer een uil visueel waargenomen. Sommige plaatsen in de onderzochte opstallen waren slecht bereikbaar, waardoor sporen over het hoofd gezien kunnen zijn. Het is niet duidelijk geworden tijdens de quickscan of de opstallen een significante rol in het voortbestaan van een eventueel in de omgeving aanwezige uil spelen. Door de renovatie zal de boerderij niet meer geschikt zijn om als verblijfplaats te dienen.

Om uit te sluiten dat door de ingrepen de Flora- en faunawet wordt overtreden, dient er een nader onderzoek naar uilen plaats te vinden.

In de toekomstige situatie kunnen, indien mogelijk, nestkasten in de kapschuur of op zolder worden opgehangen om verblijfplaatsen aan eventuele aanwezige uilen in de omgeving te bieden. In de omgeving van Wierden is een uilenwerkgroep actief, namelijk de stichting 'De Katoelenkijkers' (contactgegevens zijn te vinden op internet). In samenwerking met deze werkgroep kan gekeken worden of er in de toekomstige situatie ruimte is voor een uilensoort binnen het plangebied.

De gierzwaluw heeft op dit moment geen broedgelegenheid in de boerderij. De gierzwaluw is echter wel veelvuldig waargenomen hoog in de lucht. Een schuin, hoog dak zoals dat van de boerderij kan een geschikte broedplaats zijn. Bij de verbouwing/ renovatie kunnen eenvoudige maatregelen genomen worden om broedlocaties voor de gierzwaluw te creëren. Op de sites gierzwaluw.com en gierzwaluwbescherming.nl worden diverse tips en maatregelen beschreven hoe nestgelegenheid voor deze soort is te creëren.

Ypeloweg 20

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Zoals al hierboven is beschreven is het nest van de boerenwaluw niet jaarrond beschermd en zijn er alternatieve broedlocaties in de directe omgeving aanwezig.

De te slopen opstallen dienen niet als verblijfplaats voor uilen.

De gierzwaluw heeft op dit moment geen broedgelegenheid in de boerderij. De gierzwaluw is echter wel veelvuldig waargenomen hoog in de lucht. Er kunnen broedlocaties gecreëerd worden (zie advies Yperloweg 18).

Indien de opstallen buiten het broedseizoen gesloopt worden (evenals de verbouwing van de deel, betreft de boerenzwaluw) zal er geen overtreding van de Flora- en faunawet plaats vinden door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

Vakantiehuis

Door het vakantiehuis te slopen en de vegetatie/ bomen te rooien buiten het broedseizoen wordt overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen. In de nieuwbouw kunnen vogelvides worden toegepast.

Zoogdieren

Alle locaties

Met uitzondering van potentiële verblijfplaatsen in de stallen op locatie Ypeloweg 18 zijn er geen (potentiële) verblijfplaatsen aangetroffen van (streng of strikt) beschermde zoogdieren, zoals vleermuizen, steenmarters en eekhoorns in de onderzochte opstallen en bomen.

Deze beschermde zoogdieren zullen foeragerend voorkomen binnen het landgoed. Eventueel verlies aan foerageergebied kan zonder probleem worden opgevangen door omliggende percelen. De landschappelijke inpassingen kunnen een verbetering van het foerageergebied betekenen.

Door het verwijderen van vegetatie en de sloop van de opstallen buiten het voortplantingsseizoen en de winterrust/slaap te plannen worden veel grondgebonden zoogdieren, ontzien in deze kwetsbare periodes. Het vernielen van verblijfplaatsen of verstoren van exemplaren tijdens de winterslaap/rust kan desastreuze gevolgen hebben voor deze exemplaren. De maanden september t/m oktober of februari/ (begin) maart zijn in dit kader het meest geschikt voor bovenstaande werkzaamheden.

Voor licht beschermde soorten, waaronder algemeen voorkomende muizensoorten als de bos- en veldmuis, kleine marterachtigen en soorten als haas en konijn geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

Ypeloweg 18

Er zijn binnen het plangebied potentiële verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig. Er dient een nader onderzoek* plaats te vinden om vast te stellen of vleermuizen een verblijfplaats hebben in de opstallen en welke functie de opstallen met betrekking tot deze vleermuizen vervullen.

* Het nader onderzoek dient volgens het 'Vleermuizenprotocol maart 2010' te worden uitgevoerd.

7 Conclusie en kort advies

Hieronder is de conclusie opgenomen over het feit of er al dan niet procedurele gevolgen zijn voor de voorgenomen ingrepen in het plangebied. Tevens wordt er een kort advies gegeven.

7.1 Conclusie

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingreep in het plangebied procedurele gevolgen zijn in de zin van een ontheffingaanvraag ex. artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet en overige vigerende wetgeving.

EHS
Het landgoed is niet gelegen in of nabij een Natura2000gebied. De voorgenomen activiteiten zullen geen significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden (kernkwaliteiten) van de nabij gelegen EHS.
Vogels
<u>Alle locaties</u> De opstallen en de vegetatie binnen de plangebieden zijn geschikt als broedlocatie voor diverse vogelsoorten. ▪ De rooi- en sloopwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden (hoofdstuk 6; vogels/ alle locaties). <u>Ypeloweg 18</u> ▪ Er dient een nader onderzoek naar uilen plaats te vinden om vast te stellen of de te renoveren boerderij en de te verbouwen kapschuur een significante rol spelen in het bestaan van uilen (hoofdstuk 6; vogels/ Ypeloweg 18). ▪ Het nader onderzoek dient volgens het 'Vleermuizenprotocol maart 2010' te worden uitgevoerd. ▪ Dit onderzoek kan gelijktijdig met het nader onderzoek naar vleermuizen worden uitgevoerd.
Vleermuizen
<u>Ypeloweg 18</u> Enkele van de te slopen opstallen zijn in potentie geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. ▪ Er dient een nader onderzoek* plaats te vinden om vast te stellen of vleermuizen daadwerkelijk gebruik maken van de opstallen en welke functie de opstallen vervullen (hoofdstuk 6; zoogdieren/ Ypeloweg 18). ▪ Dit onderzoek kan gelijktijdig met het nader onderzoek naar uilen worden uitgevoerd.
Flora- en faunawet
<u>Alle Locaties</u> Er zijn geen overige (strikt) beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen het plangebied en deze worden ook niet verwacht. Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie geen procedurele gevolgen zijn betreft de overige soorten.

Ten aanzien van de ingrepen is nog een algemeen geldende voorwaarde vanuit de Flora- en faunawet van toepassing:

Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood.

Advies rooi- en sloopwerkzaamheden

Door het verwijderen van de vegetatie en de sloopwerkzaamheden in de maanden (half) september t/m oktober of in februari/ (begin) maart uit te voeren worden veel diersoorten (kleine grondgebonden zoogdieren, vogels en amfibieën) ontzien in kritische periodes, zoals de kraam-, broed en overwinteringsperiode.

7.2 Advies

Bij de toekomstige inrichting van het plangebied kan rekening worden gehouden met het stimuleren van natuurwaarden. Bij nieuwe beplanting (heggen, heesters en bomen) is het gebruik van inlandse, bloem- en vruchtdragende soorten aan te bevelen. Gebruik van inlandse soorten is vooral voor insecten en daarmee voor vleermuizen, maar ook voor vogels geschikt. Om in de toekomstige situatie nestgelegenheid te creëren voor soorten als de huismus kunnen bij de bouw van de nieuwe woning en overige opstellen zogenaamde 'vogelvides' worden toegepast of speciale maatregelen worden genomen om nestlocaties te creëren. Bijlage 1 geeft hierover een korte uitleg. Tevens kunnen broedlocaties voor de gierzwaluw worden gecreëerd.

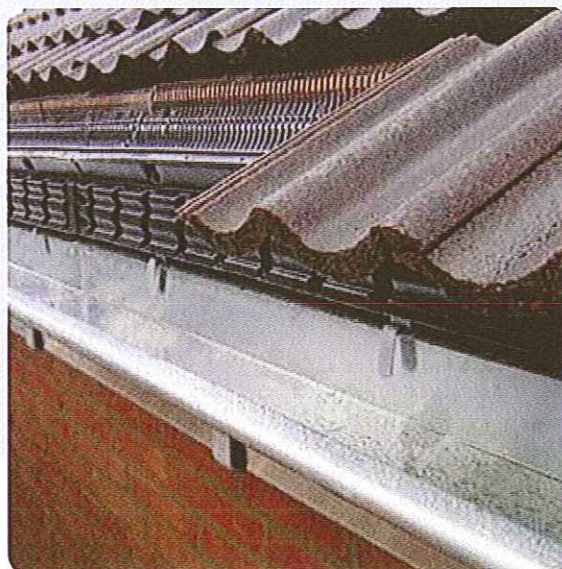
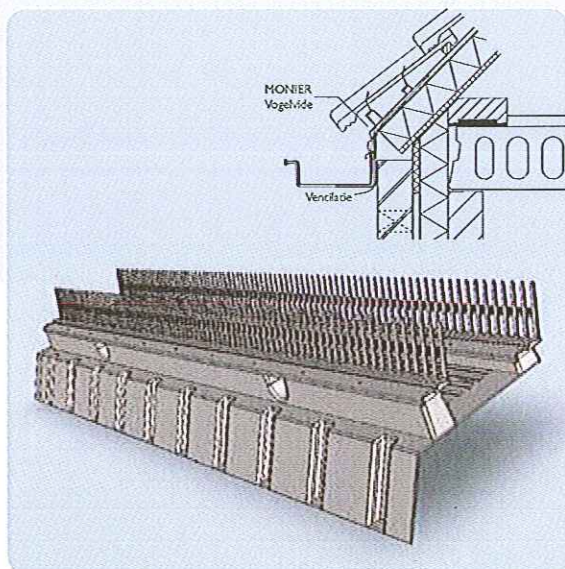
BIJLAGE 1

VOGELVIDE

MET DE VOGELVIDE DE MUS WEER ONDER DAK

Door het verdwijnen van openbaar groen en het dichten van nestholtes in gebouwen en op daken zijn de voedsel- en nestgelegenheden voor de huismus sterk achteruit gegaan. Huismussen bewonen nestholtes niet alleen in het broedseizoen, ook in de winter gebruiken ze holtes voor beschutting. Om bestaande mussenkolonies te behouden is het van belang kunstmatige nestgelegenheden aan te bieden in de buurt van deze kolonies. De Vogelvide is speciaal hiervoor ontwikkeld en uitgebreid getest op een aantal locaties in Nederland. Uit deze testen is gebleken dat de huismus de Vogelvide daadwerkelijk gebruikt als nestgelegenheid.

Bron: Vogelbescherming Nederland 2009

SNEL AFNEMENDE HUISMUSSENPOPULATIE

Huismussen leven al eeuwenlang in de buurt van mensen. De bebouwde kom en specifiek het bewoonde deel daarvan, vormt de belangrijkste leefomgeving voor de huismus. Het merendeel van de populatie broedt in dorpen en steden. Vooral in delen met veel groen en met niet al te hoge bomen voelen ze zich prettig. Huizen met pannendaken en slordige tuinen met enkele bomen en struiken, heggen en klimop, die het hele jaar door beschutting bieden, vormen een optimaal leefmilieu. Door het gebrek aan voedsel, dekking en woonruimte is het aantal huisvossen de afgelopen jaren dramatisch afgenomen. Sinds november 2004 staat de huismus op de Rode Lijst. Vooral de snelheid waarmee het aantal huisvossen afneemt is verontrustend. Sinds de jaren zestig is de stand gehalveerd.

Bron: Vogelbescherming Nederland 2009

VOGELVIDE

Er is MONIER veel aan gelegen mee te werken aan de instandhouding van de huismus. Hiertoe is de Vogelvide ontwikkeld. Dit innovatieve product is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met Vogelbescherming Nederland. De Vogelvide biedt de huismus een veilige nestgelegenheid onder de eerste rij dakpannen, ter hoogte van de dakvoet. De Vogelvide kan over de gehele dakbreedte worden aangebracht. De op maat gemaakte invliegopeningen bieden de mussen toegang tot hun onderkomen. De vogels, die in kolonie leven, kunnen met meerdere vogels tegelijk een nest bouwen in de Vogelvide. Om een optimale nestgelegenheid te bieden aan de huismus verdient het aanbeveling om de Vogelvide aan beide zijden van het dak toe te passen.

TOEPASSING

De Vogelvide kan zonder bouwkundige aanpassingen onder de eerste, onderste rij dakpannen worden gemonteerd. Een Vogelvide toepasbaar in andere dakvoetdetaileringen is nog in ontwikkeling. Deze uitvoering komt naar verwachting rond de bouwvak 2009 gereed. Het ontwerp van de Vogelvide voorkomt dat andere vogels, muizen etc. verder dan de Vogelvide onder het pannendak kunnen komen. Met de meegeleverde eindstukken is de Vogelvide eenvoudig aan de uiteinden af te sluiten.

De Vogelvide kent een aantal geïntegreerde functies, zoals onder andere:

- Past onder vrijwel alle soorten dakpannen en op vrijwel alle soorten pannendaken
- Extra ventilatie van de dakspouw
- Bescherming van het onderdak
- Vervangt onderste, dubbele, panlat
- Snel en eenvoudig te verwerken

BOUWBESLUIT

Bij de ontwikkeling van de Vogelvide is rekening gehouden met de voorschriften zoals opgenomen in het Bouwbesluit. Onbedoeld heeft het Bouwbesluit bijgedragen aan de dramatische achteruitgang van de huismus. De Vogelvide is getoetst aan het Bouwbesluit. Als uitkomst van deze toetsing is er door het Expertisecentrum Regelgeving Bouw (ERB) een gelijkwaardigheidsverklaring opgesteld, zodat de Vogelvide zonder conflict met het Bouwbesluit kan worden toegepast. Een onderdeel van deze gelijkwaardigheidsverklaring is de bevestiging van de dakbedekking aan het onderdak, dit kan betekenen dat de tweede dakpannenrij van onderen gerekend volledig dient te worden verankerd met (Euro-)panhaken.

MONIER verwacht dat architecten, gemeenten, woningbouwverenigingen en projectontwikkelaars gaan kiezen voor de Vogelvide en zo ook hun steentje bijdragen aan het instandhouden van de mussenpopulatie.

Technische gegevens:

Vogelvide	
Model	universeel toepasbaar op tengels of op het dakbeschot
Materiaal	hoogwaardig kunststof (ABS)
Kleur	antraciet
Afmetingen	werkende breedte ca. 1.000 mm
Verpakking	6 stuks per doos, inclusief bevestigingsmateriaal en 2 eindstukken

Voor meer informatie over de Vogelvide, de toepassing, verwerkingsinstructie en de verkoopadressen zie onze website (www.monier.nl) of www.vogelvide.nl.

BIJLAGE 2

LITERATUURLIJST

- Boeve, M.N.**, Omgevingsrecht, uitgeverij Europa Law Publishing, Amsterdam, 2006
- Broekhuizen, S e.a.**, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1992
- Den Held, J.J.**, Beknopt overzicht Nederlandse Plantengemeenschappen, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1991
- IKC Natuurbeheer**, Handboek natuurdoeltypen in Nederland, uitgeverij Judels&Brinkman, Delft, 1995
- Meesters, G.**, Natuuratlas van Nederland, uitgeverij Icob b.v. Alphen aan den Rijn, 2001
- Meijden R. Van der, Heukels'** Interactieve Flora van Nederland, ETI, 2007
- Parmentier, F, Paassen A van**, Steenuil onder de pannen – maatregelencatalogus, 2009
- Ravon**, Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985-2005
- Ravon**, De amfibieën en reptielen van Nederland, 2009
- Sovon Vogelonderzoek Nederland**, Atlas van de Nederlandse Broedvogels, uitgeverij KNNV, Utrecht, 2002
- Spohn, R.**, Bloemen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
- Spohn, R.**, Bomen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
- Sterry, P.**, Vogelwijzer, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2006
- Vogelbescherming Nederland**, Topografische Inventarisatieatlas voor flora en fauna van Nederland, Zeist, 2003.

Internet:

www.natuurloket.nl
www.ravon.nl
www.sovon.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.telmee.nl
www.vogelbescherming.nl
www.vogelvisie.nl
www.vzz.nl
www.waarneming.nl
www.zoogdieratlas.nl